

Varifrån kommer vi och vart är vi på väg? Bakgrund och syfte med konferensen

Psykoterapi- och handledningsforskning i dialog: En nordisk konferens och nätverksbyggande

21–22 oktober 2011

Konferensen syftar till att forskare och behandlare med stort inflytande på verksamheter i Sverige, Norge, Danmark och Finland ska kunna presentera och diskutera viktiga forskningsresultat gällande både psykoterapiforskning och handledningsforskning. Ett ytterligare syfte med konferensen är att initiera en gemensam plattform för nordisk psykoterapi- och handledningsforskning och starta processen att bilda ett "Nordic Chapter" inom den internationella organisationen *Society for Psychotherapy Research* (SPR).

Det unika med konferensens uppläggning är att den kommer att täcka hela psykoterapiområdet från behandling till professionsutveckling och handledning och sammanföra dessa två forskningsområden som vanligtvis presenteras vid olika konferenser, men som skulle kunna befrukta varandra. Utvecklingen både i psykoterapiforskning och i handledningsforskning pekar mot en ökande internationalisering där förutsättningar finns att olika länders forskning kan befrukta och dra nytta av varandra. Vinsten av detta blir stor eftersom enskilda forskningsprojekt kräver stora insatser både tidsmässigt, organisatoriskt och ekonomiskt. Därför blir det allt viktigare att bygga ut forskningsnätverk som inkluderar forskare från olika länder.

I de nordiska länderna finns det sedan åtminstone 1970-talet en stark forskningstradition inom ämnesområdet. Ofta involverades psykoterapeuter i arbetet, både i sin roll som psykoterapeuter och som forskare eller doktorander. I Sverige startade 1975 en utredning om införande av psykoterapiutbildning vid landets universitet. Då uppstod emellertid frågan om vilka terapimetoder som skulle sanktioneras och erbjudas till landets psykoterapeuter. I Socialstyrelsens krav för att få legitimation ingår att terapimetoden skall kunna uppvisa tillräcklig vetenskaplig evidens i internationell forskning. Införandet av en statlig psykoterapiutbildning och av psykoterapeutlegitimation markerade att man inte nöjde sig med beprövad erfarenhet utan också krävde vetenskap som grund för psykoterapeutisk behandling.

Områdesgruppen för psykoterapiforskning startades 1978 på initiativ av Bengt-Åke Armelius, professor emeritus vid Umeå universitet och Siv Boalt Boëthius, professor emerita vid Stockholms universitet med utgångspunkt från deras arbete som ledamöter i Psykologförbundets Vetenskapliga råd. Det fanns då redan flera andra områdesgrupper knutna till olika universitetsinstitutioner. Önskan att stimulera tillämpad forskning som bedrevs av kliniker låg i linje med Områdesgruppernas syfte. Organisatoriskt var

områdesgrupperna knutna till dessa institutioner, som i sin tur ansökte om ekonomiskt bidrag. Med stöd från dåvarande Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet (HSFR) anordnade Områdesgruppen för psykoterapiforskning årliga möten för forskare och intresserade kliniker som träffades under ett par dagar för att diskutera psykoterapiforskning och lära sig av varandras arbete. Det huvudsakliga syftet var att stimulera praktiskt verksamma kliniker att presentera pågående och planerade projekt, men också att stimulera kontakten mellan forskarvärlden och den kliniska världen. Mot slutet av varje konferens tillsattes en arbetsgrupp som skulle hålla i nästa års konferens. I början av 1980-talet satsade ett par forskningsråd i Sverige på att utbilda en grupp psykoterapeuter till psykoterapiforskare genom att invitera internationellt ledande forskare att berätta om sin forskning och den forskningsmetodik de använde. Det var en stor stimulans som öppnade dörren för internationella kontakter, bl.a. med *Society for Psychotherapy Research*.

Under många år var Bengt-Åke och Kerstin Armelius vid psykologiska institutionen på Umeå universitet ansvariga för kontakten med HSFR. Efter att HSFR lades ned år 2000 fortsatte Vetenskapsrådets forskardagar för psykoterapiforskning fram till 2002, då de anordnades i anslutning till Psykoterapimässan. Behovet av ett nätverk som kunde erbjuda psykoterapiforskare och forskningsintresserade kliniker en möjlighet att träffa kolleger fanns dock kvar. Några möten har därför förberett marken för en nystart för de årliga konferenserna som tidigare arrangerades av Områdesgruppen för psykoterapiforskning. Vid ett första möte 2006 diskuterades hur man ska hitta vägar att nå ut med resultat från forskning om psykodynamisk psykoterapi. Vidare framfördes önskemål om stöd i att utforma och genomföra utvärderings- och forskningsprojekt. Vid nästa möte 2007 på dåvarande Psykoterapiinstitutet i Stockholm påbörjades arbetet med att göra en inventering av pågående psykoterapiforskning. Vid ett uppföljande möte på PI den 28 november 2008 uttrycktes ett starkt stöd för att fortsätta att träffas. Redan då framfördes idén om ett nordiskt nätverk inom ramen för SPR. Vid mötet 2009 på Ersta Sköndals högskola (St Lukas utbildningsinstitut) i Stockholm beslutades att gruppen tills vidare kallas Arbetsgrupp för psykoterapiforskning. Mötet 2010 vid Linköpings universitet samlade ett femtiotal deltagare. Detta möte gav också stöd till fortsatt arbete för att bilda ett nordiskt nätverk. Uppdraget att arrangera nästa – nordiska – konferens gick till psykologiska institutionen vid Stockholms universitet.

Tanken med ett "Nordic Chapter of SPR" är att underlätta kontakter och samarbete mellan nordiska länder som, oberoende av olikheter dem emellan, delar en gemensam historia och tradition inom ämnesområdet. Det skulle också underlätta spridning och implementering av forskningsresultat till den kliniska praktiken och psykoterapiutbildningar i Norden. På så sätt skulle nätverket kunna bidra till att minska det alltmer uppmärksammade gapet mellan akademisk forskning, klinisk praktik och professionsutveckling.